

יהדות באהבה

נכון לעכשיו

עין טובה

כאשר עולה במחשבתו של ד' יתברך להיפרע מסדום ולכלותם נאמר "וד' אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עושה? ואברהם היו יהיה לגוי גדול ועצום, ונברכו בו כל גויי הארץ". רש"י מפרש "לא יפה לעשות דבר זה שלא מדעתו... קראתי אותו אברהם - אב המון גויים, ואשמיד את הבנים ולא אודיע לאב שהוא אוהבי?" אמנם אנשי סדום חטאתם כבדה מאד ולכאורה אברהם אבינו היה יכול להתעלם ולהתנתק מהם, אבל אברהם הוא בעל העין הטובה, יש בו אהבה לבורא ולבריותיו - גם לאותם שהתרחקו ממנו מרחק רב, ולכן כדרכם של אהובים משתדל ללמד עליהם זכות בפנותו אל ד': "האף תספה צדיק עם רשע? אולי יש חמישים צדיקים בתוך העיר... השופט כל הארץ לא יעשה משפט?", ורק כאשר הפסיק ללמד עליהם זכות נאמר "וילך ד' כאשר כלה לדבר אל אברהם, ואברהם שב למקומו" (בראשית יח לה) "נסתלק הסגור והקטגור מקטרג" (רש"י שם).

נכון לעכשיו, אנו עם ישראל צאצאיו של אברהם אבינו. התכונות המאפיינות את אברהם אבינו טבועות בנשמת האומה ובכל אחד ואחד בתוכה, ובראשן ה"עין הטובה" המחפשת את החיובי והטוב בכל דבר. העין שיש לה סימפתיה אל בריותיו של הבורא כדרכו של אהרן הכהן ה"אוהב את הבריות". אבל אין זה מספיק להיחלץ עם תכונות טובות ואצילות, אלא יש להוציא אותן מהכוח אל הפועל על ידי חינוך נכון כפי שחינך אברהם אבינו ע"ה ככתוב: "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת אחריו ושמרו דרך ד' לעשות צדקה ומשפט" (יח יט). הזהות והייעוד של עם ישראל לדורותיו מתחילים באבות, אברהם יצחק ויעקב, בעובדה שהקב"ה בחר באברהם ככתוב "אתה הוא ד' האלקים אשר בחרת באברם והוצאתו מאור כשדים ושמת שמו אברהם, ומצאת את לבבו נאמן לפניך". כשם שבחר ד' באברהם אבינו הוא בוחר בעם ישראל, כפי שאנו מברכים "אשר בחר בנו מכל העמים" (ברכת התורה) ו"הבחר בעמו ישראל באהבה" (ברכת ק"ש). תפקידנו וחובתנו ללמוד לחנך ולהסביר מהי זהותו וייעודו של עם ישראל מתוך מבט אל השורשים של האומה "הביטו את צור חוצבתם" ומתוך כך נמשיך בבטחה ובשמחה לצעוד במעלה הדרך אל הגאולה השלמה מהמצפה לישועה

זר הנמן ב"א

2 צחוק צחוק... שתי הנהגות הרב אורן טרבלסי

ארץ ישראל לעם ישראל הרב דוד לנדאו

3 אבות ישרים הרב יורם אליהו בקשת סליחה הרב זיו רוח

5 תאונה חינוכית הרב ליאור לביא

4 הקדמות לאמונה שיטה חדשה בלימוד לדור נתן קוטלר כיצד מציל לוט עיר בסדום הרב אשר בוחבוט

6 מנק' מבט אישית לנק' מבט זוגית אסתר אברהמי

8 לכו ללמוד להיות אחות הרב שלמה אבינר

אזכרה ועצרת התעוררות

במלאת 20 שנים לעלייתה בסערה השמימה של הנערה הקדושה

שושנה רחל בן ישי הי"ד

שושי הי"ד, בת ר' יצחק ומרים בן-ישי הי"ו

תלמידת תיכון תורני "בית שולמית" נהרגה על קידוש ה' בפיגוע טרור קו 25 בגבעה הצרפתית בשובה מביה"ס והיא בת 16 שנים בתאריך י"ח מר חשון תשס"ב

ביום ראשון י"ח מר חשון התשפ"ב 24.10.21

16:00 - עלייה לציון הקבר בהר המנוחות, ירושלים
17:15 - מנחה במכון מאיר (שד' המאירי 2, ביהמ"ד הישן)
18:00 - דברי התעוררות מפי רבנים

תפילת ערבית בסיום

הציבור מוזמן

בס"ד

מהנעשה במכון מאיר

סדרת שיעורים חדשה מפי

הרב שלמה אבינר תתקיים מידי יום ראשון בשעה 5.15 במכון מאיר בכיתת אמונה.

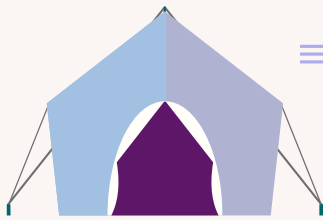
הנושא: שאלות ותשובות.

משודר בערוץ מאיר וביוטיוב

meirtv.com

צחוק צחוק... שתי הנהגות

הטבעי זולתכם".

הנהגת ה' את ישראל נראית כהתנהלות טבעית אך בפנימיותה היא נסית. כמו שעצם הלידה של שרה נראית טבעית, אך בפנימיותה נבעה מהנס ששינה אותה ה' קודם לכן. מלבד הנהגת הנס הנסתר מנהיג ה' את עמו גם בניסים גלויים. שובר את חוקי הטבע באופן גלוי כקריעת הים וכדומה. הנהגה זו נמשכת מצורת הולדת אברהם את יצחק שהייתה נס גלוי, שגוף הדומה לאבן הוליד. שמו של יצחק מורה גם הוא על שתי צורות הנהגה אלו. יצחק מלשון יצא חוק. החוקים הקבועים בעולם ובטבע סוגרים על המציאות ומגבילים אותה. אך יצחק יוצא מהחוק. יש בכוח האומה הישראלית לצאת מהחוקים הכובלים ולהתחבר לעולם שמעבר לכל חוק גבול ומידה.

ניתן לראות את הדברים בתהליך הגאולה המופלא שעם ישראל עובר. אפשר לתלות את תהליך תחיית עם ישראל בגורמים וסיבות טבעיות. אך כל המביט בעיניים פקוחות רואה שיד ה' היא המחוללת את הכול בנסתר ומובילה את עם ישראל לארצו ולייעודו. צורת לידתו של יצחק היא סימן לכוחה של האומה הישראלית שגם הנהגתה הטבעית נובעת מהנהגת ה' שאין גבול ליכולתו. לכן היא בעצמה מעבר לכל חוק. יצחק-יצא חוק.

1. רש"י יז,ז
2. אמנם אפשר לתרץ זאת לפי הרמב"ן שלא הכירה שהם מלאכים.
3. השל"ה המלבי"ם והנצי"ב
4. פרשת וירא
5. שמות יג,טז
6. אקט

לא צפוי. שרה ראתה בהנהגת ה' אותה ואת אברהם דברים סותרים, והנהגה לא צפויה זו הביאה אותה לצחוק. מסביר השל"ה הקדוש ששתי דרכים היו אפשריות בלידת יצחק. דרך אחת היא להשאיר את אברהם ושרה בטבע הזקנה שאינו יכול להוליד ולעשות עמהם נפלאות שעץ יבש יוציא פרי. ודרך שניה היא בנס קרוב לטבע, שיברא בהם הקב"ה טבע חדש שיחזור לנעורם ואחר כך יולידו בטבע. שרה פגשה בהנהגה מתחלפת. מצד אחד ראתה שרצון ה' שגופם יחזור לנעורם ואז הלידה עצמה תהיה בדרך הטבע. לכן אמרה "אחרי בלותי הייתה לי עדנה", שראתה שגופה השתנה ומסוגל להוליד. ומצד שני ראתה שאברהם נשאר בזקנותו, "ואדני זקן", אם כן רצון ה' שהלידה תהיה בדרך נס שגוף דומה לאבן יוליד. תגובת שרה על מהלך לא מובן זה, היה הצחוק. אמנם ה' בחר בשתי הדרכים שיתמזגו בלידת יצחק. זה בזה יהיו בו ולידתו תהיה גם בדרך נס וגם בדרך נס קרוב לטבע.

יצחק כמו שאר האבות הוא שורש לענפי הבנים שיצמחו ממנו. לכן תהליך לידתו מבטא את הגנוז בעם ישראל. הנהגת ה' בלידת יצחק שממוזגת בשתי הדרכים מלמדת על שתי צורות ההנהגה שמנהיג בהם ה' את ישראל. אפשר להתבונן על האומה הישראלית ולחשוב שכל אשר נעשה עימה הוא לפי דרך הטבע. תהליכים טבעיים סיבות ומסוככים שקורים לפי מהלך וטבע העולם. על כך אומר הרמב"ן⁵ "שאינו לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו שכולם נסים, אין בהם טבע ומנהגו של עולם בין ברבים בין ביחיד". וכן כותב הכוזרי⁶ "ויהיה נוהג כל העולם על המנהג

שמו של יצחק נגזר מהצחוק שמלווה את תהליך לידתו. מבשורת ה' לאברהם, בה נפל על פניו וצחק, דרך צחוקה של שרה בשומעה את בשורת המלאכים, ועד דבריה בלידתו "צחוק עשה לי אלוקים כל השומע יצחק לי". יש במשמעות השם ביטוי לצחוק ולשמחה שבחיי האבות ועם ישראל הנושאים בקרבם בשורה של צחוק ושמחה לעולם. אך משמעויות נוספות גנוזות בו.

ה' לא הקפיד על צחוקו של אברהם אך כן הקפיד על צחוקה של שרה ויש להבין מדוע. אונקלוס תירגם אצל אברהם "וחדדי", ואילו אצל שרה "וחיית". לדבריו, צחוקו של אברהם היה צחוק של שמחה ואילו בצחוקה של שרה היה מעט לעג, חייכה על הדברים ולא האמינה בהם¹. מלבד העובדה שקשה לומר על שרה אימנו שלא האמינה לדברי ה'², מהלך הפרשה נראה קשה לפירוש זה.

אברהם ביקש משרה ללוש לחם לאורחים, אך בתיאור הגשת האוכל לא מוזכר שהגיש לפנייהם גם לחם. רש"י מביא את דברי חז"ל האומרים ששרה ראתה דם נידה, בכך נטמאה העיסה ולכן לא הוגש הלחם לאורחים. דם הנידה מעיד על כך שהגוף מסוגל להוליד. אם כן עוד לפני בשורת המלאכים ראתה שרה בגופה שינויים המעידים שה' מכין את גופה ללידה, לכן קשה לומר שצחוקה נבע מחוסר אמונה. מפרשים רבים³ מסבירים כי מהפסוק עולה שצחוק שרה קשור לעובדה שגופה השתנה: "ותצחק שרה בקרבה לאמור אחרי בלותי הייתה לי עדנה ואדוני זקן". עדנה לשון עידון בשר, שבשרה התעדן וחזר לנעורות. וכן עדנה לשון עידן, חזר לה זמן וסת הנידות. צחוק נובע ממפגש עם דבר

ארץ ישראל לעם ישראל

יחד עם ההודעה לאברהם אבינו שהוא עצמו יהיה הכנה לעם מיוחד, "ואעשך לגוי גדול", מגיע הצווי האלוקי ללכת אל הארץ המיוחדת: "אל הארץ אשר אראך". אחר כך מתבררת השייכות שלו לארץ הזאת - בתור שורש של הגוי הגדול: "לך אתנהגה ולזרעך עד עולם"².

בתחילת מסכת הוריות יש ביטוי הנוגע לפרטי הלכות: "כל הקהל כולו". "הקהל" - כלל ישראל. זה פסוק בספר מלכים, ביחס לחנוכת בית המקדש. מכל הארץ כולה התקבץ "כל הקהל כולו מלבוא חמת עד נחל מצרים"³.

אלו הגבולות המובטחים, המוסכמים והמבוארים. חשוב שהגויים ידעו את הגבולות האלה. וכלשון הפסוק: "מלבוא חמת עד נחל מצרים", אלו שני קצוות, שני גבולות הארץ. "כל הקהל" כלשון הפסוק הוא כלל ישראל. כלל ישראל הוא זה שנמצא בתוך השטח הזה "מלבוא חמת עד נחל מצרים". כמובן, כל אחד מאיתנו שייך לכלל ישראל.

יש הרבה יהודים בחוץ לארץ, אך הקהל שנמצא מלבוא חמת עד נחל מצרים, הוא הנקרא "כל הקהל". היהודים, והיו אפילו מיליונים, שנמצאים מחוץ לגבולות הארץ הזאת, "מלבוא חמת עד נחל מצרים", הם יהודים פרטיים, אישים פרטיים, ואינם בגדר "כל הקהל". וכך כותב הרמב"ם: "שאינו קרוי קהל אלא בני ארץ ישראל"⁴, "ואין חוששין למי שבחוזה לארץ"⁵. הקהל הכללי מוגדר לפי הגדרת השטח הגיאוגרפי הכללי הקרקעי של כלל ישראל.

עכשיו, מספר היהודים בישראל הנמצאים כאן, בשטח הגיאוגרפי הזה, הוא היסוד של כלל ישראל. קודם המספר היה קטן יותר, ועכשיו, ברוך השם, הוא הולך וגדל. אנחנו המתקבצים, והמתלקטים והמתיישבים והמתנחלים בכל המקומות, מסדרים את עניינינו ביסוד של "כל הקהל". אנחנו שליחי ציבור, ציבור של העם, ואנחנו עושים את העם. אנו בונים את עם

ממשנת הרצי"ה

הרב דוד לנדא

ישראל. "מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ". צריך לזכור את זה ולהבין את מה שאנחנו עושים ומה שריבוננו של עולם עושה איתנו ועל ידנו: עובדה של הופעת העם. זה הגרעין, השורש וההתחלה של העם הזה שחזר לביתו וחזר לביתו ולהתיישבותו. אלו דברים פשוטים, ואנו יודעים מהו עם ישראל: "ואתם הדבקים בד' אלקיכם חיים כולכם היום"⁶, "עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו"⁷. אלו המילים הידועות בהרחבה, בבירור ובהבלטה. מתוך זה יתבררו פרטי הערות בעניין השבילים החברתיים של החברה הזאת שהולכת ומתקבצת ומסתדרת פה, קמה לתחייה מתוך היסוד הרוחני הנשמת⁸.

1. בראשית י"ב א'-ב'.
2. בראשית י"ג ט"ו.
3. מלכים א' ח' ס"ה.
4. הלכות שגגות פרק י"ג הלכה ב'.
5. פירוש המשניות תחילת הוריות.
6. דברים ד' ד'.
7. ישעיהו מ"ג כ"א.
8. ע"פ שיחות הרצי"ב בראשית עמ' 151-2, אורות התחייה א' עמ' 8-35.

שוחר שלומו וטובו. עוד ראינו זאת ביציאתו של אברהם להציל את לוט מן השבי, ממלכים חזקים מאוד שזכו לניצחונות רבים. ביצחק מצאנו זאת בהתפייסות שלו עם מלך גרר "וכן ראינו כמה נח היה יצחק אבינו להתפייס ממשינאיו ובמעט דברי פיוס מאבימלך ומרעיו נתפייס באופן היותר ממה שביקשו ממנו". יעקב אבינו אף הוא מתנהג במידת שלום ואהבה מופלגת. ולמרות שהתרגז מאוד על לבן שבא להורגו לולי שפחד מה', בסוף "דיבר עמו דברים רכים... והתפייס אתו מהר".

לכן נקרא ספר בראשית 'ספר הישר' על מעשיהם של האבות באופן המיוחד, ובלעם כששרתה עליו רוח הקודש, לא התפלא למה הוא לא צדיק או חסיד כמו האבות, אלא התפלא למה הוא לא ישר כמו האבות בהלכות דרך ארץ, שאמנם אין הוא אמור לאהוב את עם ישראל, אבל לרצות לעקור אותם מן העולם זו כבר רשעות גדולה, על זה הוא זועק 'תמות נפשי מות ישרים' - היינו מקיימי הבריאה. והוא מוסיף ותהי אחריתי כמוהו כלומר אם אתנהג כמו האבות בישרות ולא ארצה באבדן אנשים שלא הרעו לי במאומה אז תהי אחריתי כמוהם.

כך לידי שפיכות דמים ולכל הרעות שבעולם עד שנחרב בית המקדש. ועל זה אומר הנצי"ב היה צידוק הדין "שהקב"ה ישר הוא ואינו סובל צדיקים כאלו אלא באופן שהולכים בדרך הישר גם בהליכות עולמים ולא בעקמומיות, אע"ג שהוא לשם שמים שזה גורם חורבן הבריאה והריסות ישוב הארץ". וזה היה שבח האבות, שמלבד שהיו צדיקים וחסידיים ואוהבי ה', "עוד היו ישרים, כלומר שהתנהגו עם אומות העולם אפילו עובדי אלילים מכוערים מכל מקום היו עמהם באהבה וחשו לטובתם כאשר היא קיום הבריאה".

הנצי"ב מביא דוגמא מכל אב על אהבת הבריות שלו, על אברהם הוא לומד מפרשתו שכמה הוא "השתטח להתפלל על סדום, אע"ג ששנא אותם ואת מלכם... מכל מקום חפץ בקיומם". כמבואר במדרש רבה שה' אומר לאברהם "אהבת צדק ותשנא רשע - אהבת לצדק את ברייתו ותשנא להרשיעו" (רואים זאת גם מכך שהתורה מאריכה בלימוד זכות של אברהם, הקב"ה שמח בזה וכותב זאת באריכות בספר התורה ללמד מהי אהבת הבריות). ממשיך הנצי"ב לבאר, שזה ממש אב המון גויים, שאף שאין הבן הולך בדרך ישרה בכל זאת האב

מפורסמת היא הקדמת הנצי"ב לספר בראשית ונוגעת מאוד לפרשתנו. רבנו הרצ"ה היה חוזר ומחזק ללמוד אותה וליישם את דבריו הנפלאים. הנצי"ב אומר שספר בראשית נקרא כפי הנביאים "ספר הישר". כך מבארת הגמרא (מסכת ע"ז, כח) משני פסוקים - האחד בספר יהושע (י, יג), "הלא היא כתובה על ספר הישר". והשני בשמואל ב' (א, יח) "הנה היא כתובה על ספר הישר".

וביאר שם ר' יוחנן "זה ספר אברהם יצחק ויעקב שנקראו ישרים", ובלעם מתפלל על עצמו 'תמות נפשי מות ישרים'. שואל הנצי"ב יש להבין מדוע קורא בלעם לאבותינו ישרים ולא חסידיים או צדיקים, ומדוע דוקא ספר זה נקרא במיוחד ספא הישר?

הוא מבאר על-פי הפסוק בשירת האזינו "הצור תמים פועלו, צדיק וישר הוא", שהשבח 'ישר' שנאמר על הקב"ה בא להצדיק את דינו של ה' בחורבן בית שני שהיה דור עיקש ופתלתל, ואף על-פי שהיו צדיקים וחסידיים ועמלי תורה, "אך לא היו ישרים בהליכות עולמם". ומפני שנאת חנם שבלם זה לזה, חשדו את מי שלא נוהג כדעתם ביראת שמים, שהוא צדוקי ואפיקורס ובאו מתוך

חוסן נפשי

הרב זיו רוח

לא כשורה, דיברתי בצורה פוגענית וכדומה. וכמוכן בריחת הפוגע מאחריות לא תפייס את הנפגע, כגון: 'איני יודע על מה יש בכלל להתנצל אבל שיהיה, סליחה'. גם אמירה כגון 'לא התכוונתי', עלולה לעכב התפייסות. האשמה תוך כדי בקשת סליחה אף היא לא מאפשרת לנפש לסלוח כגון: סליחה, אבל תדע שגם אתה עשית כך וכך וכו'. סליחה עם פירוט בקיצור המעיד על קבלת אחריות מלאה היא המשובחת והרצויה. היא נותנת לנפגע תחושה שהוא חשוב, שהמתנצל חש במצוקתו, שהוא חפץ בתקינות היחסים ולא עשה ככוונה תחילה. לכל אחד קצב משלו עד שנרגע מסערת ליבו, גם אחרי בקשת הסליחה. יש מי שמצליח לחזור מיד לשגרת היחסים ויש מי שלוקח לו זמן רב. בדבר זה חז"ל מצביעים על שוני בין איש לאישה: "ומפני מה האיש מקבל פיוס ואין אשה מקבלת פיוס? זה ממקום שנברא וזו ממקום שנבראת"⁴. רש"י מבאר כי האיש נוח להתרצות יותר כיוון שנברא מן האדמה, מעפר טיחוח שנוח שתתבטל צורתו, אך האישה נבראה מבשר ועצמות קשים, ולכן תהליך חזרת רגשותיה למוטב לוקח זמן רב יותר. גם בהקשר זה על הבעל להתחשב במבנה הרגשי של אשתו: "לעולם יהיה אדם זהיר באונאת אשתו, שמתוך שדמעתה מצויה אונאתה קרובה"⁵. המשך המאמר בעמוד 6

בקשת סליחה

ישנה חשיבות עליונה שאדם שפגע ברעהו יפייסו בדברים על ידי בקשת סליחה, עֲבֹרֹת שִׁבְּיִן אָדָם לְחֵבְרוֹ... צָרִיךְ לְפַיֵּס עַד שְׂמִיחָל לוֹ. על פי רוב קל לאדם לבקש סליחה מהקב"ה יותר מאשר מן האדם כי הוא יודע שהקב"ה

חפץ בתשובתו, הוא רחום וחנון ויכול להפך אף את הזדונות לזכויות. ומאחר ש'אין צדיק בארץ אשר לא יחטא', באה התשובה לעולם כדי לתקן. אדם שפוגע, קשה לו להודות בחסרונו, בטעותו, בחוסר רגישותו, בפני אדם אחוה הודאה מעין זו דורשת מידה של ענווה

וויתור על הרצון להראות תמיד רק את

צדדי השלמות כלפי הזולת. לעיתים הפוגע אף הוא פגוע, ולכן אפילו יודע הוא היטב שלא נהג כשורה, ימצא לבו צידוקים לכך שגם חברו לא היה בסדר. כמו כן, ישנם אנשים שאינם מורגלים לבקש סליחה מסיבות שונות. יתכן אף שבקשת סליחה בעבר הפכה לחוויה טראומטית ולנפגע יש קשיחות ולא מתפייס בקלות.

אע"פ שאין מרצין לו לאדם בשעת כעסו², מיד כשהמצב נרגע מעט חשוב מאוד לנסות לפייס את הנפגע. אי בקשת הסליחה עלולה לכאוב יותר

מהפגיעה עצמה. ככל שעובר הזמן מרגע הפגיעה ולא נוצרת התפייסות, הפגיעה נעשית עמוקה יותר. הפגיעה אמנם נעשית לפעמים מחוסר רגישות, בלא כוונה, אך תחושתו של מי שאינו מפויס היא שאמנם התכוונו לפגוע בו, והוא תמה האם בכלל הפוגע אינו מבחין במצוקתו ואולי לא אכפת לו ממנו ואינו חשוב בעיניו, ועוד כהנה וכהנה מחשבות מערערות ביטחון. והנה עובר יום, ועוד יום והקרע נעשה קשה יותר ויותר לאיחוי. גם בין אדם למקום, מי שאינו מבקש סליחה מה' יתברך על חטאו, נראה כקרוב למזיד בחוסר חרטתו³.

פעמים רבות נאמרת הסליחה, אך בכל זאת הנפגע אינו מתפייס, מדוע? יתכן שהסליחה נאמרת כאילו הפוגע 'עושה טובה' לנפגע בבקשת הסליחה, בעודו סבור שלנפגע 'עודף רגישות' והוא 'לוקח כל דבר ללב'. לעיתים הסליחה נאמרת 'כלאחר יד', ולא תוך כדי שיחה מיושבת, ולכן נפש הנפגע אינה חשה, ובצדק, את עומק כוונת המפייס. בנוסף, יש לדעת כי לרוב, הנפגע יתפייס כשישמע 'סליחה' מעומק הלב ומלקיחת אחריות אמיתית על האירוע כגון: אני מבקש סליחה, עשיתי טעות נוראה, נהגתי

הקדמה לחידושי ר' חיים מבריסק: שיטה חדשה בלימוד לדור

לע"נ שושנה רחל בת מרים בן-ישי הי"ד

ניתן לקבל את המאמר המלא על שיטתו של ר' חיים מבריסק במייל שבתחתית המאמר

סדרת 'הקדמות לאמונה' נתן קוטלר

בשיטת לימודו המזוקקה שבעתים".

גלייה לדרעיה ונפל נהורא" - על חידושים לעומת לימוד פשט

בהקדמה של בניו של ר' חיים נאמר "עפ"י הדרך אשר הורו לנו רבותינו הראשונים ז"ל, כידוע לכל, גלייה לדרעיה ונפל נהורא בבי מדרשא [=גילה את ידו והאיר את בתי המדרש - ע"פ ברכות ה, ב], פתח שערי אורה בהבנה והעמקה נפלאה לאמתה של תורה לפני אלפי תלמידים, אשר נהיו אח"כ לראשי חכמי ישראל וראשי הישיבות". והסביר הגר"ד סולובייצ'יק מבוסטון "דוד, ר' יצחק זאב, אמר על אביו, רבינו הגדול, בשעה שהספידו, כי מחוות ידו של רבי חיים האירה את עיני התלמידים בבחינת 'גלייה לדרעיה ונפל נהורא' (מה דודך מדוד' עמ' 84).

אם כן, דרכו של ר' חיים היתה רחוקה מפלפולים מורכבים ואף מחידושים, אלא הוא הדגיש את החשיבות להאיר את הפשט. כדברי הגר"ז "אבי למד פשט, הוא לא אמר חידושים ולא תורה אלא למד פשט" (בתורתו יגה עמ' 82).

כמו בסיפור שפתחנו בו שר' חיים ירד מהבימה ולא העביר שיעור - ר' חיים לימד שהמטרה בלימוד אינה לחדש חידושים ולבצע לוליינות אינטלקטואלית, אלא לבקש את האמת לשם האמת בלבד (ע"פ הרב אלחנן וסרמן הי"ד 'אהל תורה').

לתגובות ולקבלת המאמר המלא:
gemarabemunah@gmail.com

שיטה חדשה בלימוד

בניו של ר' חיים סולובייצ'יק כותבים בהקדמה לחידושי "כי גדול שם אבינו בישראל, ואור תורתו מלאה תבל מסוף העולם ועד סופו ממש, ומי זה מלומדי התורה בדורנו אשר לא זרח עליו אור שמשו ונוגה תורתו... כי דבריו המאירים ושמים נתפשטו בכל העולם כולו ע"י תלמידיו ותלמידי תלמידיו, ושיטת לימודו נתפשטה בכל הישיבות ומקומות התורה".

כיצד ייתכן שר' חיים הצליח לשנות את שיטת הלימוד הנהוגה בישיבות מדורי דורות?

אפשר לומר בפשטות שר' חיים העמיד תלמידים הרבה והם נהיו לראש חכמי ישראל ולראשי ישיבות והנחילו את שיטתו לרבים (בהקדמה שם). יחד עם זאת, אם נעמיק יותר נראה שיש סיבה נוספת להשפעה הגדולה של שיטת לימודו של ר' חיים. לכל דור ישנם דגשים מיוחדים בלימוד תורה המתאימים למצב הרוחני של הדור. וכך לימדנו בעל חידושי הרי"ם: "בינו שנות דור ודור וכו' (דברים לב, ז) - בכל דור ובכל תקופה באה הבנה חדשה בתורה מן השמים שהיא מתאימה לדור, וצדיקי כל דור מבינים בתורה כפי מה שדרוש ללמד את בני הדורות".

ר' חיים סולובייצ'יק היה מצדיקי הדור ונשלח מן השמיים ללמד את דרך לימוד התורה המתאימה לדור. ואכן כך כותבים בניו בהקדמה לחידושי "והוא האיש אשר כמלאך ממרום שולח בדורותינו לפקוק עיניים בתורה, והאיר עיני הלומדים

מעין הקדמה: מדוע ר' חיים לא העביר שיעור?

פעם ר' חיים סולובייצ'יק סיפר לתלמידו ר' איסר זלמן מלצר על תחילת דרכו כר"מ בישיבת וולוז'ין:

"בתחילת היותי ר"מ ובראשית הרצאת השיעורים בוואלאז'ין. כר"מ צעיר וחדש היו כדרך הטבע מתנגדים למנויי זה. באחד הימים הראשונים שבהם הרציתי את שעורי בשיבה, עליתי לבמה בהגיע זמן השיעור, קראתי לפני התלמידים את דף הגמרא, ולאחר מכן הכרזתי: 'בחורים יקרים, לצערי אין לי מה לומר בפניכם על דף זה' וירדתי מן הבמה. צבור בני הישיבה היו כמובן נדהמים לנוכח מחזה זה, אבל לדעתי גם זה היה שיעור - 'והם למדו שכאשר אין מה לומר, אין מוכרחים לומר'."

ר' חיים המשיך בסיפורו והסביר מה קרה "כאשר עליתי לומר את השיעור, היה עמי שיעור שהיה בבחינת 'מרפסן איגרי'. על השיעור הזה עלתה בדעתי בדרכי אל הישיבה פירכא שהיתה בבחינת 'מרפסן איגרי', איש לא היה מעלה על דעתו את השאלה הזו. המשכתי ללכת ושוב עלה בדעתי תרוץ על פירכא זו, והתירוץ אף הוא היה 'מרפסן איגרי' איש לא היה מעלה על דעתו תירוץ כזה. אבל הואיל וסבור הייתי שהדברים אינם על דרך האמת, ירדתי מן הבמה לאחר שקראתי את דף הגמרא כלשונו בלבד, ואת השיעור לא אמרתי..."

הרב אשר בוחבוט

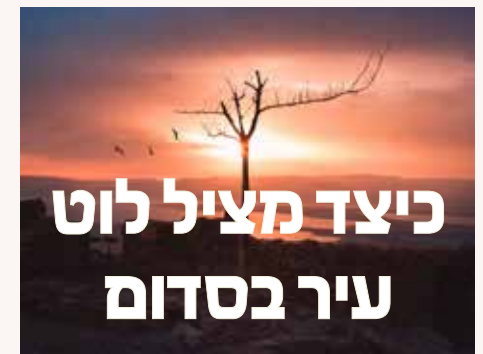
הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, אל תדינני כיושבי כרכים⁵ אלא נצא השדה מקום זריעה וצמיחה, שבשדה יש אפשרות לצמוח מחדש, ומפני כך אשת לוט המסתכלת אחורה לסדום מקום הנפילות הופכת לנציב מלח, שמלח הוא חומר משמר שאינו מאפשר התקדמות. ולוט שנמצא בתוך צוער אמר "אם אלך עד אברהם אסתכן כי יערוך יתברך מעשי עם מעשיו"⁶. כי רחוק מאד מצדקותו של אברהם, אבל בכניסתו לצוער, שלא דומה המשפיע מבחוץ לאדם שנמצא נוכח איתם, "כי לא אוכל לעשות דבר עד בואך שמה". ולוט זכה שנכנס לתוך העיר וגרם שזכותו הגנה עליהם בהיותו עמם.⁷

ועל זה מובא בירמיה "שובו בנים שובבים נאם ה' פי אנכי בעלתי בכם ולקחתי אתכם אֶחָד מֵעֵיר המשך המאמר בעמוד 5 <

והקב"ה נענה לו ומצילה, "הִנֵּה-נָא הָעִיר הַזֹּאת קִרְבָּה לְנוֹס שָׁמָּה וְהוּא מִצָּעָר אֶמְלִטָּה נָא שָׁמָּה הָלֹא מִצָּעָר הוּא וְתַחִי נַפְשִׁי, וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי הָהָר נִשְׁאַתִּי פָּנָיָה גַם לְדָבָר הַזֶּה לְבִלְתִּי הִפְכִּי אֶת-הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: מִהֵרָא הִמְלַט שָׁמָּה כִּי לֹא אוֹכַל לַעֲשׂוֹת דָּבָר עַד-בָּאָה שָׁמָּה עַל-פִּי קִרְאָה שֶׁם-הָעִיר צֹעֵר: הַשָּׁמַיִם יִצְא עַל-הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צָעָרָה².

"לא דיין שאתה ניצול, אלא אף כל העיר אציל בגללך"³ והשאלה כיצד מצליח לוט להציל אחת מערי סדום שאברהם אינו מצליח?

צוער כשמה, עיר צעירה מסדום בשנה אחת ועדיין לא התמלאה סאתה, ומתוך שהיא צעירה עוונותיה מועטין⁴. הצעירות גם בבניית עיר יש בה מן הרעננות הנותנת לאדם אפשרות להשתנות, שזו היא התקווה הגדולה. כפי שחז"ל דורשים "לכה דודי נצא השדה אמרה כנסת ישראל לפני

בסדום היו חמש ערים, אחת מהן היא צוער ובשמה הקדום בלע. בתפילת אברהם להצלת סדום בעבור צדיקים היכולים להציל את המקום, הקב"ה משיב כי לא ישחית אם ימצאו. ולאחר שאפילו עשרה לא נמצאו, שב אברהם למקומו. "נסתלק הדיין נסתלק הסניגור והקטיגור מקטרג"¹. המלאכים באים להשחית את סדום ולהציל את לוט. במילותיו מסדום, לוט מבקש על העיר צוער

מתוכננת השמדת סדום? מה כוונתו בכך?
ברור לגמרי שחשיפת התכנון בפני אברהם איננה ידיעה חדשנית בלעדית שאברהם מקבל מתוקף המנוי שלו על מקור ראשון. הידיעה הזאת מזמינה אותו להתווכח ולנסות בכל כוחו למצוא צדיק בסדום. אברהם מבין את תפקידו כנציג מידת החסד והרחמים בעולם, והוא מבקש לחפש ולגלות את הטוב שגנוז גם בתוך סדום הרעה והחטאה. האם ניסיון הסנגוריה שלו נשא פרי? לכאורה לא. ערי הכיכר עלו בקיטור הכבשן.

אלא שבמבט עמוק יותר אנו מגלים שיש שכר לפעולתו של אברהם. לוט בן אחיו, הניצוץ שהיה טמון בסדום ניצל מן ההפיכה. וממנו, חרף האפלה והסיכוי שבדמותו, בגלגולים ובתהליך ממושך, יוצא מלך המשיח! אותו משיח שלישיכיתו יוכלו להיכנס רק ההופכים חושך לאור והטועמים מר למתוק (עפ"י זוה"ק ד).

נקודת המבט הזאת, שיש תקווה ויש טוב שמסתתר גם בעומק ההסתר, מעניקה את המוטיבציה והאמונה לצוות את בניו ואת אחריו לשמור דרך ה' ולעשות צדקה ומשפט.

יסוד החינוך היהודי טמון באמונה שגם במצבים קשים ומסוכנים איננו נעזבים. גם בעומק החושך מסתתר לו ניצוץ של אור. גם בעומק הקלקול, חייב להסתתר גרעין א-לוהי של תיקון. ונקודת המבט הזאת מאפשרת לנו למצוא את נקודת הטוב הזאת גם בתוכנו וגם אצל אחרים. גם כשאנו עולים אך גם כשאנו נופלים ומתרסקים. גם בימים בהירים וגם כשהשמים עוטי ערפל. ואת הסוד הגדול הזה, מורשתו של אבינו אברהם לעולם כולו, העברתי לבננו בבית קפה, על מיץ תפוחים, כדור שוקולד גדול והפוך קטן.

לקבלת דבר תורה יומי בשביל הנשמה מאת ליאור לביא נא לשלוח וואטסאפ למספר 0508529987

מהו סוד החינוך היהודי? מה התגלה בעקבות תאונת הדרכים? על מפגש לא צפוי של אב וילד בן חמש בבית קפה

תאונה חינוכית

אבא שלו הזמין הפוך קטן ושניהם התיישבו אחד מול השני, שני גברים בסוף יום קרב. הבטתי בו בחיך, רואה איך הוא כאילו כבר שכח את כל מה שהיה וכולו מרוכז בכדור השוקולד והמיץ שمولו. ואז, חילצתי מתוכי משפט שמלווה אותי בימים האחרונים: "תראה איזה כיף. אם לא היתה התאונה הזאת, לא היינו יושבים פה עכשיו, אוכלים ושותים ביחד". הוא הביט בי בחיך מרוצה ואני חייכתי אליו בחזרה, חיך השמור למנצחים. וחשבתי לעצמי שלא בטוח, אבל אולי זה המשפט שהוא יזכור מכל החוויה הלא נעימה הזאת בעוד הרבה שנים. נדמה לי שהמשפט הזה הוא לא סתם משפט חיובי על אירוע לא נעים אלא במידה רבה זוהי תמצית החינוך על רגל אחת. למה כוונתי?

3/10 צלילי 3/10 קל

האם יש מצווה מן התורה לחנך? לכאורה זוהי שאלה משונה כי כל מהותה של התורה היא הלימוד והעברת המסורת מאב לבן. אך בכל זאת, האם יש מקום בתורה ממנו אפשר ללמוד את מצוות החינוך? על השאלה הזאת השיב הרב מאיר שמחה מדווינסק (בעל ה"משך חכמה") בחיוב. מהפסוק בפרשתנו, על משימתו החינוכית שהוטלה על אברהם: "כִּי יִדְעָתָיו לְמַעַן אֲשֶׁר יַצְנֶה אֶת בְּנָיו וְאֶת אֲחֵרָיו וְשִׁמְרוּ דְרָגָה ה' לַעֲשׂוֹת צִדְקָה וּמִשְׁפָּט..." (בראשית יח, יט). למד ה"משך חכמה": "ומקור מצות חנוך במצות עשה מקורו מזה הפסוק, מאברהם אבינו שיצא את בניו בקטנם על המצות". הרי לנו המקור למצוות חינוך מן התורה! לענ"ד לימוד מצוות החינוך מן הפסוק הזה טמון בחובו סוד עמוק שמייחד את החינוך היהודי לדורותיו. הסוד הזה טמון בהקשר בו נאמר הפסוק הזה.

לפני השחתת סדום, אומר ה', כביכול לעצמו: "וְהָאֵם הַמְכַסֶּה אֶת מַאֲכָלָהּ אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה וְאֲכָרְהָ הִיא יִהְיֶה לְגוֹי גָדוֹל וְנִבְרָכָה בּוֹ כָּל גּוֹי הָאָרֶץ" (יח, יז-יח). ורק אז מופיע הפסוק הנ"ל, ממנו נלמדת מצוות החינוך. מדוע ה' מבקש לחשוף בפני אברהם את המתרחש במטבחון הא-לוהי בו

בסוף השבוע שעבר, נסעתי עם בננו בן החמש לקניות לקראת שבת. אירוע שגרתי ופרוזאי שהפך בזמן קצר לחוויה לא נעימה בכלל. הפקק שהשתרך ונע בעצלתיים גרם לנו בשבריר שניה של חוסר תשומת לב ואי שמירת מרחק, להתנגש בעוצמה ברכב שנסע מולנו. בום! רגעים של בלבול ובהלה. מבט מהיר לאחור סורק את הבן במושב האחורי לראות שהכל בסדר. הילד מביט בי בשאלה ואני מנסה להרגיע וכבר יוצא יחד עם הבעלים של הרכב שממול לאמוד את גודל הנזק. חזית הרכב שלנו ראתה ימים יפים מאלה. שלולית מים ירוקים שהחלה להיקוות מתחת לרכב סיפרה לי שגם הרדיאטור הלך לעולמו. הנזק הגדול לרכבנו נגרם בעיקר כתוצאה מווי הגרירה של הג'יפ שנסע לפנינו. הג'יפ לא ניזוק כלל. בעל הרכב, מבני דודנו (ערבי), ניסה לסייע לנו באדיבות ככל יכולתו, בעודנו מחליפים בינינו רישיונות ומנהלים שיחה באנגלית רצוצה. החלק המתסכל במצבים כאלו הוא שעוד לא עיכלת מה איתך ואתה כבר צריך לנהל אירוע טכני של חילופי פרטי רישוי ועוד כל מיני עניינים שממש, אבל ממש אין לך ראש בשבילם. חזרתי לרכב והרגעתי את הבן (ועל הדרך את עצמי) שהכל יהיה בסדר. ב"ה שנינו לא נפגענו וזאת כבר היתה ברכה גדולה.

התקשרתי לאשתי ודיווחתי ביושב וברוגע ככל הניתן על מה שאירע ועל כך שאנחנו בריאים ושלמים ב"ה. כמה דקות חלפו להן ורכב משטרה שהגיע בעקבות הדיווח שלנו קודם לכן, המליץ לנו לרדת לשולי הכביש. בעקבות הניידת שעצרה והשוטר ששוחח איתנו, הבן הביט בי במבט רציני ואמר לי שהוא קצת מפחד. אמרתי לו שהשוטר הגיע לעזור לנו ובסופו של דבר הוא באמת ליווה אותנו עד למקום בו נוכל להחנות את הרכב. הגענו לחוף מבטחים. אפשר להירגע קצת.

אשתי בחכמתה יעצה לי לקנות משהו, בעיקר כדי לתת לבננו חוויה מתקנת (וכן, גם לבעל המסכן...). רעיון שהתגלה כהברקה. נכנסנו לבית קפה קטן שהיה באזור ואמרתי לחמוד לבחור מה שהוא רוצה. הוא בחר מיץ תפוחים וכדור שוקולד גדול במיוחד.

ניכרת עד מאוד ומצלת ומגינה ומחייא את בית ישראל.

1. רש"י בראשית (פרשת וירא) פרק יח פסוק לג
2. בראשית (פרשת וירא) פרק יט פסוק כ - כג
3. רש"י בראשית (פרשת וירא) פרק יט פסוק כא
4. ילקוט שמעוני תורה פרשת וירא רמז פד
5. תלמוד בבלי מסכת עירובין דף כא עמוד ב וראה העמק דבר על הפרשה.
6. אלשיך פרשת וירא
7. אברבנאל בראשית (פרשת וירא) פרק יט
8. ירמיהו פרק ג פסוק יד
9. תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף ז עמוד ב
10. אדר היקר ועקבי הצאן / אדר היקר / עמוד לה

המשך המאמר של הרב בוחבוט מעמוד 4 <
ושנים ממשפחה⁸ אחד מעיר יכול להציל את כל בני העיר. המציאות של הצדיקים מגנת ומצילה כחול שעל שפת הים שהוא מועט מהים ומגן וחוסם את גלי הים הגדול⁹. גיבורים לעמוד בפרץ דוחים את הגזירות. אדם "צדיק במעשיו וישר במדותיו, יפעול במהלך חייו ובהשפעתו, היוצאת ע"פ רוב דוקא בלי שום כוונה מצדו, הרבה יותר מאלפי מאמרים ודרשות מלהיבות".¹⁰
חזקו ואמצו כל הגרעינים התורניים הפזורים הצומחים ברחבי ארצנו הקדושה שהשפעתם

שיחות הרצי"ה אורות התחיה ו

שיחות רבנו הרב צבי יהודה הכהן קוק על ספר אורות - אורות התחיה חלק ו' פרקים נג'עב, בעריכת הרב שלמה אבינר

324 עמ', כ. קשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר: www.ChavaBooks.co.il **החדש:**
ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה ב"דני ספרים" רח' אבן ישראל 3 ירושלים

משתפים את בן הזוג, חושפים בדרך כלל צרכים נפשיים נסתרים, כמו הצורך בתלות, קרבה, פגיעות, וכד'. קיימת משאלה סמויה להכרה באישיות כפי שהיא, בצורך בביטחון וביציבות זוגית. בפגישה, רחל שיתפה שנעלבה מבעלה, כי חסרה לה תחושת ביטחון שהיא רצויה ואהובה. המשפט התמים שבעלה שיתף אותה בהרגשתו, הציף בה את תחושת התחרות ושערכה נמוך מערכו של בעלה. "הוא אומר לי באופן סמוי שמשפחתי יותר טובה ממילא, הוא יותר טוב ממני..." בעלה בוודאי לא התכוון כפי שהיא הבינה. התגובה של רחל אפשרה לבעלה לראות את נקודת מבטה שהיא בתחושת תחרות וחסרת ביטחון בקשר שביניהם. **ההקשבה והשיתוף ההדדי וההתבוננות על הדינמיקה שנוצרה ביניהם, עזרה להם ליצור נקודת מבט משותפת** באותו עניין: "יש לכל אחד מאתנו ערך עצמי גבוה שאינו תלוי במשפט כזה או אחר, אלא מעצם ההכרה בנשמה האלוהית שבתוכנו". נקודת מבט כזאת, מאפשרת ביטחון ויציבות רגשית, רוגע ותחושת חיבור ואחדות. בפגישה, אשתו של יוסי אמרה שנעלבה מתגובתו שהרי התכוונה לשיתף אותה, עד כמה היא מאושרת בזכותה. תגובתו חשפה את נקודת מבטו החשדנית והביקורתית ואת הצורך הרגשי שלו בהערכתה על הנתינה שלו. ההתבוננות על הדינמיקה שנוצרה ביניהם, עזרה להם ליצור נקודת מבט משותפת: "יש חשיבות וערך רב למחמאות הדדיות והן ייאמרו מתוך כנות מלאה ורצון לשמח ולהתקרב רגשית זל"ז". יוסי היה עדיין זקוק לזמן כדי להאמין בכנות המחמאות של אשתו. אך עצם יצירת נק' מבט משותפת, ריכזה את את חשדנותו והקשר ביניהם נעשה רך ונעים יותר.

הקשר הזוגי מזמין יצירת חיבור ע"י תודעה משותפת. כלומר ליצור נקודות מבט משותפות בנושאים מהותיים שעליהם נבנית הזוגיות. כמו השקפת עולם, מטרות, חינוך ילדים, גישה משותפת בהתנהלות עם ההורים, המשפחה המורחבת, יחס לכלכלה ועוד. מובן שיש מקום גם לנקודות מבט אישיות שונות שמאפשרות **עצמאות מחשבתית** שאינן פוגעות בקשר הזוגי. הכרחי שתהיה בזוגיות גם עצמאות מחשבתית וגם תודעה משותפת. קרי, נקודות מבט אישיות ונקודות מבט משותפות. כדי ליצור נקודת מבט משותפת, כל אחד משתף (ולא משכנע), בראייתו את הדברים. כשכל אחד מקשיב מתוך כבוד לשני, גם אם לא מקבל את דעתו, מתקיימת ביניהם תחושת ערך עצמי ורוגע מעצם ההקשבה ההדדית.

מתוך כך, נוצר מצב חדש שמעלה את שניהם לעמדה גבוהה יותר. מעמדה זו, הם מתבוננים על הדינמיקה ביניהם. זו העמדה השלישית הכוללת את שתי זוויות הראיה. כעת הם אינם סותרים, אלא משלימים וזו נקודת המבט הזוגית. כל נק' מבט מקבלת את מקומה הנכון, ועוד מוסיפה קומה לקשר שביניהם. הראב"ד בפירושו לברייתא דר"י אומר על שני כתובים שמכחישים זא"ז, עד שיבוא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם: "...וזו המידה הנוהגת בתורה שיש שני כתובים מכחישים זא"ז, כלומר שהם נראים כמכחישים, עד שיבוא הכתוב השלישי ומתרץ אותם". "כירע" - יראה ויוכיח, כיצד כל נקודת מבט מקבלת הבנה גבוהה יותר ממה שנאמרה מלכתחילה. חשוב שכל אחד יבטא את אופן ראייתו כי מתוך כך מתבררת ונוצרת נקודת המבט הזוגית שעל פיה הם ימשיכו לנהל את אורח חייהם באופן מעמיק ויציב יותר.

יצירת ה"אנחנו", מתוך ה"אני" ו"את/ה" מחברת ומאחדת מחדש את בני הזוג בנקודות מבט משותפות, לאחר עיבוד שנעשה, מתוך "פנים מול פנים".

הסיבות לנקודות מבט סותרות הן מפני שכאשר

כל אחד מבני הזוג מגיע עם זווית ראייה שונה, ובנישואין הם עוברים תהליך שמכוון אותם להבטי מנקודת מבט משותפת.

לכל אחד יש "חבילה אישית". ה"חבילה" הזאת, כוללת הרגלים, תפיסות עולם, רגשות, חלומות וכד'. זוגות רבים שמגיעים אלי אומרים שהפער **שלהם**, ביניהם, לא ניתן לגישור. כשאני אומרת להם שכך כולם אומרים, הם עונים שאצלם זה קשה במיוחד. אכן, ככל שהדבר נוגע באופן אישי, האדם קרוב לעצמו והקושי שלו קשה במיוחד. למרות הידיעה מראש שכל אחד שונה, כאשר שתי ה"חבילות" המנוגדות נפגשות, נוצרות התנגדויות. לכל אחד נדמה שדרכו היא הנכונה שהרי כך גדל והתחנך. התוצאה שעלולה לקרות שכל אחד רוצה שזולתו יראה כמוהו את הדברים. התחושה שנוצרת היא שביטול דעתו של האחר, כמוה כמחיקת אישיותו. לכן ההתנגדות גדלה והתוצאה לרוב היא מלחמה הדדית מי יכניע את מי, או ניתוק כשכל אחד חי את חייו בנפרד, אך עם מועקה מתמדת שקשה לחיות איתה לאורך זמן. נקודת מבט נוצרת מחינוך וסגנון חיים שאדם גדל עליהם וזוהי ה"חבילה" שאיתה הוא מגיע לנישואין. לכן, לאירוע או לעובדות מסוימות יתנו בני הזוג פרשנות אחרת לגמרי.

לדוגמא מנקודת מבטה של רחל קיימת בזוגיות תחרות מי יותר טוב. לכן כשהיא שמעה שבעלה אמר: "ראית כמה ההורים שלי טובים כשנתנו לנו...?" היא נעלבה. כי היא פירשה את דבריו שהוריו טובים מהוריה.

יוסי גדל על חשדנות וביקורת, דעה קדומה, או חוסר הערכה עצמית. כשאשתו החמיאה לו ואמרה: "תודה שדאגת לי...". הוא הגיב: "את דואגת רק לעצמך. את לא מעריכה אותי. היית צריכה לומר, כמה אני טוב שדאגתי לך".

כשכל אחד מפרש את זולתו מנקודת מבטו האישית ומתעקש לומר שפרשנותו היא האמת, הם לא יצליחו להגיע **לחיבור תודעתי, אלא למאבק שמרחיק אותם זה מזה.**

יועצת אישית זוגית ומדרכת כלות

לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים המעניינים אתכם -
esteravr@gmail.com
 מאמרים נוספים בנושא זוגיות ניתן למצוא באתר מכון מאיר >

זִפְזוּפִּי / יפה

בִּין
 אֹרֶךְ רֶאשׁוֹן
 לְעֹד לִישׁוֹן
 מִקְּדוֹן מִטְשָׁטֶשׁ
 צָלִיל לֹא מִלְטָשׁ
 מִתְנַעֲרֵת בְּלֹאט
 מִבְּקָשֶׁת יִשְׁלֹט
 מִזְפָּזְפֶּת
 מִבְּקָשֶׁת עֲרוֹץ
 עַד שֶׁ -
 עוֹלָה עַל הַתֶּדֶר
 שֶׁמִּצְוֵי בִּי סֹדֶר
 מוֹדָה' לָךְ
 שֶׁמִּצְאָתִי אֶת 'אֲנִי'
 מְכוּוֹלֶת עַל הַסְּקָאֵלָה
 יִשְׁיֹרֹת אֶלָּי - לְמַעַלָּה

1. הלכות תשובה פ"ב
2. אבות ד' יח
3. ע"ע הבית היהודי, התפייסות - הרב שמחה הכהן
4. נדה לא:
5. ב"מ נט.
6. משלי כא

המשך המאמר של הרב רוח מעמוד 3

אדם שקשה לו להתנצל בקלות אף שידוע הוא כי פגע בזולת, טוב יעשה אם יבדוק בינו לבין עצמו מהי הסיבה שמקשה עליו להתנצל. יתכן שהתבוננות זו תביא אותו לצמיחה רוחנית ולשיפור מערכות היחסים מסביבו. אדם אוהב להרגיש טוב עם עצמו, שנהג נכון, ושכונותיו טהורות. קשה עליו ההרגשה שאיננו עומד בציפיות או שטעה טעות חמורה. כאשר מישור אומר לו שנפגע ממנו יש לפניו שתי דרכים, או להודות בכשלונו ולשפר את דרכו ולבקש סליחה, או לתת צידוקים למעשיו, בבחינת "כָּל דָּרָךְ אִישׁ יִשָּׂר בְּעֵינָיו", ואף לתקוף את הזולת כמנגנה. אם יבחר בדרך השנייה הוא יחמיר את מצב היחסים עם הנפגע המצפה לפיוס, ויתיש אותו בראיות למה דרכו הכרחית ולא היתה לו ברירה אחרת.

טוב לאדם שירגיל עצמו לבקש סליחה בענווה ובכנות, בזריזות ומתוך קבלת אחריות כשמישהו נפגע ממנו. ומצד שני כשהוא נפגע, יהיה קל למחול לחברו גם אם אין הלה יודע כיצד לבקש סליחה.

צב נכנס לתחנות משטרה ומתלונן: 'הלכתי ברחוב ופתאום חבורה של שבלולים קפצה עליי ושודדה אותי!' שואל השופר: 'אתה יכול לתת לי פרטים מזהים של השבלולים?' 'לא', עונה הצב, 'לא ראיתי, הכל קרה כל-כך מהר!'

פרשה מאירה

כבוד הוולת

בפרשת השבוע "וירא" מספר שאברהם אבינו קים את מצות הכנסת אורחים, כאשר הגיעו אליו שלשת המלאכים. חכמינו אומרים שאברהם לא ידע בכלל שהאורחים שלו הם מלאכים. הם אפילו נראו בעיניו כערביים, הולכי מדבריות. למרות זאת, ולמרות שאברהם אבינו היה ממש זקן ולאחר ברית המילה, הוא לא חשב פעמים ורץ לקראתם כדי להזמין ולקבל אותם בכבוד.

אברהם בעצמו טרח הרבה מאוד לכבודם של האורחים, למרות שהם נראו אנשים פשוטים מאוד. ומה התברר בסוף? שהאורחים היו מלאכים! מלאכים שהקדוש ברוך הוא שלח לכבודו של אברהם אבינו.

אנחנו יכולים ללמד מהספור הזה, עד כמה יש להזהר בכבודו של האחר. לפעמים נראה לנו על אדם אחר או על חבר שהוא לא כל כך מיוחד ולא כל כך חשוב, ואנחנו עלולים לזלזל בכבודו. עלינו לדעת שאנחנו לא מכירים את האחר באמת, ועלינו לנהוג בו כבוד!

שאלות בפרשה

1. כמה מלאכים הגיעו לאוהלו של אברהם אבינו?
2. מדוע שרה צחקה כשמעה את בשורת המלאכים?
3. האם אברהם אבינו הצליח להציל את סדום ועמורה?
4. מי הצליח להניצל מהפיכת סדום יחד עם לוט?
5. מי הפכה לנציב-מלח?
6. באיזה גיל נימול יצחק אבינו?
7. מי כרת ברית עם אברהם אבינו?
8. מה הקריב אברהם אבינו בסוף סיפור העקדה?

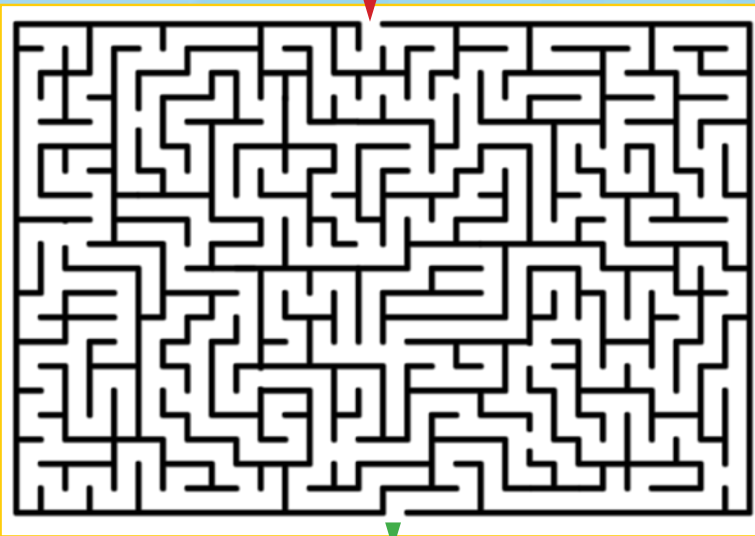
חידת חדגא:

היו שם שבע, נקראת "שבע" - אך לא על שמם. הסבירו!

חידת פולקע:

כלי נשק, שמקור שמו בפרשת השבוע. מהו?

מבוך - האם יש דרך אפשרית?

המונות בפרשה

מצאו למה רומזות התמונות, מתוך הפרשה!

אבשלום מאכזב

מגילת דוד 119

הרב שלמה אבינר

תשובה.

יום אחד הוא בא אלי:

- אבי המלך, כשהייתי בגשור ונדרתי ללכת לחברון

להקריב שם קרבן.

- לך לשלום. ד' עמר.

סוף סוף רעיון טוב. איני יודע למה חכה עד עכשו. על כל

פנים, אין בעיה בך. נצפה לבאות.

שמאל ב' טו א-ט. רש"י. מצודות.

יש לי עגמת נפש רבה מבני אבשלום. הוא עשה לו מרפכה עם סוסים, וחמשים איש רצים לפניו. אני מבין שכן הוא משדר שהוא המלך הבא. בנוסף, הוא יושב בשער הארמון, וכל מי שבא אלי לדון, אבשלום עוצר אותו, מחבק אותו, מדובב אותו, ואומר לו בחביבות "אתה צודק, אבל חבל, המלך לא ישמע לך". כך הוא משדר שהגיע זמני ללכת, וטוב שהוא יחליף אותי.

אני כדרכי שותק, מתאזר בסבלנות, מחכה שיעשה

